

Súd: Okresný súd Revúca  
Spisová značka: 4Ps/1/2020  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200253  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková  
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6820200253.7

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou v právnej veci navrhovateľky K. C., R.. XX.XX.XXXX, D. K. XX, XXX K., okres Revúca, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vyšetrovaného S. C., R.. XX.XX.XXXX, D. K. XX, XXX XX K., okres Revúca, toho času Psychiatrická liečebňa Samuela Bluma Plešivec, zastúpeného procesným opatrovníkom Obec Muráň, takto

### rozhodol:

I. S. C., R.. XX.XX.XXXX, W..Č.. XXXXXX/XXX, trvale bytom K. XX, okres Revúca sa obmedzuje v spôsobilosti na právne úkony tak, že tento nie je spôsobilý na nasledovné právne úkony:

- právne úkony týkajúce sa prijímania, nadobúdania a nakladania s akýmkoľvek finančnými prostriedkami a s majetkom,
- preberaní invalidného dôchodku, iného dôchodku a peňažných dávok zo sociálneho poistenia a štátnych sociálnych dávok,
- uzatváranie zmlúv o pôžičke, zmlúv o úvere a iných zmlúv zaväzujúcich menovaného k majetkovým plneniam a právnym úkonom, ktorými na seba vezme ako voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník teda vystupovať ako ručiteľ,
- právne úkony týkajúce sa prevodu vlastníckeho práva k hnutelným veciam a nehnuteľnostiam a zaťažovanie nehnuteľnosti,
- právne úkony týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti menovanému, vrátane odmietnutia poskytovania zdravotnej starostlivosti, rozhodovania o potrebe zdravotnej starostlivosti a spôsobe, čase a mieste liečby, jeho hospitalizácii, rozhodovania o vstupe, umiestnení a výstupe zo zdravotníckeho zariadenia, dania informovaného súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
- právne úkony týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb menovanému, vrátane rozhodovania o vstupe, umiestnení a výstupe z domova sociálnych služieb,
- právne úkony pred štátnymi a inými orgánmi, súdmi, pred právnickými a fyzickými osobami, z ktorých by pre neho vyplývali práva a povinnosti,
- právne úkony týkajúce sa rozhodovania o mieste svojho trvalého alebo prechodného pobytu.

II. Súd ustanovuje S. C., R.. XX.XX.XXXX, obmedzenému v spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka K. C., R.. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, okres Revúca, ktorá je oprávnená a povinná S. C., nar. XX.XX.XXXX zastupovať v konaní pred štátnymi a inými orgánmi, súdmi v styku pred právnickými a fyzickými osobami v rozsahu právnych úkonov, v ktorých bol S. C., R.. XX.XX.XXXX spôsobilosti na právne úkony obmedzený, právne úkony, ktoré nie sú bežné podliehajú schváleniu súdu, opatrovník je povinný spravovať veci a majetok S. C., R.. XX.XX.XXXX so starostlivosťou riadneho hospodára, je povinný dbať na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov.

III. Opatrovník je povinný dva krát ročne vždy k 30.06. a k 31.12. kalendárneho roka predkladať súdu písomné správy o pomeroch S. C., R.. XX.XX.XXXX a o nakladaní s jeho majetkom počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V. Štátu sa nepriznáva náhrada trov konania.

#### o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním doručeným súdu dňa 10.02.2020 navrhovateľka navrhla obmedziť vyšetrovaného, svojho manžela, spôsobilosti na právne úkony z dôvodu, že tento je od 29.03.2018 liečený v Psychiatrickej liečebni Plešivec a aj v súčasnej dobe je v ochrannej ústavnej psychiatrickej liečbe na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2Nt/58/2017 z dôvodu, že bol obvinený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona. Na základe doterajšej liečby a pri opakovaných pohovoroch s manželom sa podľa jeho ošetrojúceho lekára psychický stav manžela oproti prijatiu do Psychiatrickej liečebne Plešivec zatiaľ podstatne nezmenil a predpokladá sa dlhodobá liečba. Vzhľadom k ich veku a ochoreniam, je tiež potrebné riešiť majetkovo-právne problémy, s ktorými manžel nesúhlasí. Navrhla manžela obmedziť spôsobilosti na právne úkony a ju ustanoviť za jeho opatrovníčku.

2. Vyšetrovaný sa k návrhu na obmedzenie jeho spôsobilosti na právne úkony písomne nevyjadril.

3. Procesný opatrovník vyšetrovaného vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľky uviedol, že súhlasí, aby bola obmedzená spôsobilosť na právne Ú. S. C..

4. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti vyšetrovaného, od výsluchu, ktorého súd upustil, nakoľko jeho výsluch, vzhľadom na jeho zdravotný stav by mohol byť na jeho ujmu. Vyšetrovaný s prihladením na svoj zdravotný stav ani pri jeho osobnom vzhliadnutí súdom nežiadal o výsluch pred súdom. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihladením na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom súdneho znalca, navrhovateľky a procesného opatrovníka vyšetrovaného, ako aj výsluchom S. C., K., syna vyšetrovaného, tiež znaleckým posudkom, a zápisnicou o vzhliadnutí vyšetrovaného, vrátane obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2Nt/58/2017, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujmy vyšetrovaného, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

6. Súdom ustanovený znalec z odboru Zdravotníctva a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Jozef Benkovič v písomne vypracovanom znaleckom posudku č. 3/2020 za účasti konzultanta klinického psychológa Mgr. Petra Knapíka uviedol, že vyšetrovaný trpí duševnou poruchou - Demenciou pri Alzheimerovej chorobe s neskorým začiatkom, Dg: F:00.1, podľa MKCH-10, ktorá duševná porucha parí medzi organické duševné poruchy, ktoré vznikli následkom ochorenia mozgu. Počiatky tejto duševnej poruchy sú pomalé, plíživé, vznikajú po 65. roku života, rozvíjajú sa niekoľko rokov (2-3 roky). Príznaky tejto duševnej poruchy postupne progredujú a dochádza tak k zhoršovaniu vyšších kortikálnych funkcií - myslenia, chápania, orientácie, schopnosti učiť sa, počítaniu, reči, úsudku, najmä však k zhoršovaniu pamäti, ako základného rysu tejto duševnej poruchy, vedomie pritom nebýva porušené. Demencia pri Alzheimerovej chorobe u vyšetrovaného spôsobila úbytok jeho kognitívnych funkcií (psychologickým vyšetrením až stredne-ťažkého stupňa). Táto duševná porucha je už u neho takého závažného charakteru, že mu bráni v plnení bežných pracovných a sociálnych činností a narúša a obmedzuje jeho samostatnosť. Duševná porucha nie je len prechodného charakteru, ale je to porucha trvalá, postupne sa zhoršujúca (progreduje), pričom vzniknuté psychické zmeny sú ireverzibilné - nezvratné. Defekty v oblasti kognitívnych funkcií (pamäti, pozornosti, myslenia, intelektu) nemožno zásadných farmakologickým spôsobom ovplyvniť. Farmakologicky možno len tlmiť jeho psychotické bludné presvedčenia - znížením ich nežiadajúceho emočného prežívania. Jeho duševnú poruchu sprevádzajú dlhodobé chorobné psychotické obsahy v myslené - bludy (s paranoidne-perzekučným obsahom), pri ktorých vyšetrovaný S. C. chorobne vníma, prežíva a interpretuje udalosti okolo seba, v dôsledku čoho sa tiež chorobne správa a koná. Na svoju duševnú poruchu nemá náhľad a nie je k nej kritický. Toto duševné ochorenie sa u neho začalo postupne a pomaly rozvíjať okolo roku 2017. Pamäťové poruchy sa u neho výraznejším spôsobom začali prejavovať v marci 2018, kedy už nepoznal svojho brata a začal ho z domu vyháňať. K výraznejšiemu úbytku kognitívnych funkcií, hlavne pamäti, došlo u vyšetrovaného v rokoch 2019-2020. Výpadky pamäti nahrádza konfabuláciami

(neúmyselným vyplňaním pamäťových výpadkov nepravými spomienkami). Myslenie vyšetrowaného je už spomalené, bradypsychické, nevýpravné, miestami aj nesúvislé (inkohorentné), s výrazným poklesom vyšších funkcií myslenia-abstrakcie, kritičnosti, súdnosti a úsudkov, kde vyšetrowaný už nemá schopnosť správne zhodnotiť zmeny vo vonkajšom okolí, pochopiť ich zmysel a vybrať účelný spôsob zareagovania. Pod vplyvom bludných obsahov vyšetrowaný chorobne-bludne vníma, prežíva a interpretuje udalosti okolo seba a následne sa aj chorobne správa a koná. V intelektových schopnostiach je badať taktiež výrazný úbytok (deteriorácia), a tieto sa u neho nachádzajú v pásme hlbokého podpriemeru, až ľahkej mentálnej retardácie (IQ = 60-70). V oblasti symbolických funkcií má výrazný úbytok počtových (kalkulických) schopností (spočítava a odčítava len do 10), ako aj vizuálnej agnóvie (nepoznal v roku 2018 svojho brata). Deficit je badať aj v jeho exekutívnych funkciách, nevie primerane predvídať, plánovať a rozhodovať sa pre zmysluplné ciele a nie je tiež schopný primerane riešiť svoje problémy. Výrazne poklesol jeho pracovný výkon, zredukovala sa jeho záujmová sféra a sociálne kontakty. Výrazne sa u neho znížila funkčná kapacita a samostatnosť a už je závislý vo svojich inštrumentálnych činnostiach, kde potrebuje už pomoc a systematický dohľad. Vyšetrowaný má nedostatočnú sebareflexiu, nedokáže si primerane uvedomiť, spracovať a hodnotiť nové skutočnosti a stráca kontakt s realitou. Jeho osobnosť tiež v dôsledku progresie dementného procesu degraduje, postupne upadá, stráca motiváciu, iniciatívu, záujmovú sféru a dochádza k aplázii jeho vyšších citov. Nie je schopný primerane a dostatočne pochopiť zmysel a účel znaleckého vyšetrenia a nechápe príčiny a dôvody jeho ochranej ústavnej psychiatrickej liečby a chápe ich úkorne ako krivdu voči svojej osobe a majetku. Kognitívne defekty, demenciou postihnutého vyšetrowaného S. C., ovplyvňujú tak zmysluplnosť jeho konania. Vyšetrowaný S. C. nie je preto schopný ovládať a posúdiť svoje konanie, jeho ovládacie schopnosti sú zmenené, v závažnej a podstatnej miere sú vymiznuté. Vyšetrowaný S. C. nie je schopný zodpovedne a samostatne vybavovať záležitosti každodenného života, a to v plnom rozsahu, a vyžaduje pomoc inej osoby a to:

- v starostlivosti o svoje osobné veci,
- v zaobstarávaní si vecí bežnej potreby (pri praní a žehlení prádla, samostatnom nakupovaní, či varení),
- v rozhodovaní o vzdelaní (nie je už schopný vzdelávať sa, ani rozhodovať o akomkoľvek vzdelaní),
- v rozhodovaní o vybavovaní osobných záležitostí s úradmi,
- v rozhodovaní záležitostí, týkajúcich sa zdravotnej starostlivosti,
- v samostatnom rozhodovaní pri nakladaní s finančnými prostriedkami vrátane preberania dôchodku.

Diagnostikovaná psychická porucha, Demencia pri Alzheimerovej chorobe, s neskorým začiatkom zatiaľ vyšetrowanému nebráni v samostatnej spôsobilosti v osobnej hygiene (umývaní, sprchovaní, česaní, holení), v samostatnej spôsobilosti obliecť sa, či obuť a v spôsobilosti sa samostatne stravovať (najesť). V súčasnosti je spôsobilý sa tiež zúčastňovať len jednoduchých, fyzicky a psychicky nenáročných prác (napr. zemetania dvora), a to len pod dozorom. Pre defektné kognitívne funkcie a kalkulické schopnosti, ako aj deficit v oblasti predvídania, plánovania a rozhodovania, je vyšetrowaný nespôsobilý na rozhodovanie pri samostatnom nakladaní s finančnými prostriedkami, preto navrhuje u vyšetrowaného obmedziť spôsobilosť na nakladanie s finančnými prostriedkami, a to v plnom rozsahu.

Vzhľadom na zistený zdravotný stav vyšetrowaného - zistenú duševnú poruchu doporučuje obmedziť vyšetrowaného v spôsobilosti na právne úkony, a to:

- na rozhodovanie o vykonávaní správy vlastníctva nehnuteľností a hnuťelných vecí, a to v plnom rozsahu,
- na preberanie dôchodku, a to v plnom rozsahu,
- na samostatné rozhodovanie na uzatváranie zmlúv, a to v plnom rozsahu,
- na spísanie závetu, a to v plnom rozsahu,
- na výkon volebného práva (práva voliť a byť volený a kandidovať), a to v plnom rozsahu.

Vyšetrowaný S. C., ako duševne postihnutý, s kognitívnym deficitom v oblasti pamäti, pozornosti, vyšších funkciách myslenia (súdnosti a kritičnosti) a deteriorácii (úbytku intelektových schopností až do pásma ľahkej duševnej zaostalosti), nie je schopný primerane pochopiť poučenie o procesných právach, povinnostiach, ani procesné rozhodnutie, vydané vo veci. Nie je schopný sa plnohodnotne zúčastniť na súdnom pojednávaní. Jeho účasť a osobný výsluch pred súdom by mohol u neho vystupňovať nedôveru a úkorné, paranoidné spracovanie a prežívanie krivdy a nedôvery voči svojej osobe, preto vyšetrowaný S. C. nie je schopný plnohodnotne sa zúčastniť na súdnom pojednávaní.

7. Súdny znalec vo svojej výpovedi na pojednávaní v celom rozsahu zotrval na záveroch písomne podaného znaleckého posudku, ktorý v predmetnej veci vypracoval. Jednotlivé závery vyšetrení a testov vykonaných u vyšetrowaného S. C. v spolupráci s konzultantom z odboru psychológie Mgr. Petrom

Knapíkom na pojednávaní v súlade s posudkovou časťou podaného znaleckého posudku číslo 3/2020 veľmi podrobne vysvetlil.

8. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že s manželom majú dom, ktorý nie je riadne dokončený, je tam veľa roboty. Deti majú vlastné bývanie a nechcú prísť k nej bývať. Niekedy jej prídu pomôcť, ale v dome treba aj rúbať drevo, lebo hoci majú plyn, bojí sa s ním robiť. Okrem toho je tam veľká záhrada, ktorú treba stále kosiť a ona to jednoducho nevládze. Manželovi hovorila, aby to predali, raz povedal, že hej, že kúpia byt, že pôjdu do bytovky, druhý krát zase nesúhlasil s tým, že to ešte skúsia. Ďalej uviedla, že manžel pil celý život, a nielen do 38 rokov. Nechodil však do krčmy, ale popíjal doma. Pil víno s pivom alebo víno s pálenkou. Odišla od neho, pretože bol agresívny. Stále do nej skákal. V podstate bola psychicky aj fyzicky na dne. Už v roku 2016, bolo jeho správanie zmenené, keď o susedoch začal hovoriť, že užívajú drogy, že ich zobrali žandári, hoci na druhý deň ich riadne videla. Na to jej on povedal, že ich asi zrejme pustili. Tiež ju začal obviňovať, že so susedom fajčí na balkóne, že ju spolu s ním videl, hoci ona nikdy so susedom nič nemala. Nikdy v živote nefajčila. Odišla v roku 2016, keď u nich chvíľu bývala jej mama, ale robil jej tak zle, že ju od nich vyštvál. Kým manžela hospitalizovali v Plešivci, až do roku 2018 bývala v byte spolu s mamou. Primár v Plešivci jej hovoril, že manželova liečba je dlhodobá. Odkedy sa vrátila do domu v roku 2018, lebo dom nemohol zostať prázdny, keďže v dome bol aj pes, jej mama je umiestnená v Cilke. Dokonca ešte aj jeho mama záhradu, ktorú mala na seba, napísala na nich dvoch, ale on ten papier nezaniesol na kataster nehnuteľnosti, a preto dodnes na liste vlastníctva je on výlučným vlastníkom tejto záhrady. Chce dať tieto veci dať do poriadku, preto podala tento návrh na obmedzenie spôsobilosti.

9. S. C., K., syn vyšetrovaného S. C., na pojednávaní uviedol, že nevie, či by som bol schopný robiť otcovi opatrovníka, nakoľko má v Českej republike už zázemie. Má tam syna a na Slovensko sa neplánuje vrátiť. To, čo uvádzala navrhovateľka a jeho mama je pravda. S tým domom sa trápi, nezvláda to, a dom chátra. Určite by súhlasil, aby bola ustanovená za opatrovníčku ona. Chce, aby si užila dôchodok, aby sa nemusela trápiť, aby si mohla kúpiť 3-izbový byt, ale čím dlhšie sa to bude oddialovať, tak možno sa jej to ani nepodarí. Ten dom je jednoducho v dezolátnom stave. O všetkom vie, viem aj o tom, že bol podaný návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony jeho otca. Súhlasí s tým, aby za opatrovníka bola otcovi ustanovená jeho matka.

10. Procesný opatrovník, poverená pracovníčka Obce Muráň, O. C., na pojednávaní vypovedala, že sú z jednej obce, a to čo uviedla navrhovateľka, rovnako tak S. C. K., že dom je v dezolátnom stave, je skutočne pravda. Súhlasila, aby navrhovateľka bola ustanovená za opatrovníčku vyšetrovanému pánovi S. C..

11. Zo zápisnice o vzhľadnutí vyšetrovaného mal súd ďalej zistené, že komunikácia s vyšetrovaným bola sťažaná, preto, že veľmi slabo počuje. Vyšetrovaný nebol schopný odpovedať, či žiada o výsluch pred súdom, nerozumel ani otázkam súvisiacim s podaným návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony tvrdiac, že s manželkou sa udobrili. Vizualným porozovaním vyšetrovaného bolo zistené, že tento je mobilný, bez väčších problémov v súčasnosti zvláda chôdzu po rovine a po schodoch, tiež sedenie a státie. Dopytovaním vyšetrovaného bolo ďalej zistené, že tento nie je schopný sa o seba sám starať a pri bežných činnostiach súvisiacich s chodom domácnosti, ako je nakupovanie, varenie, upratovanie, pranie, žehlenie, výber oblečenia vyžaduje pomoc inej osoby. Samoobslužné činnosti ako je nalievanie tekutín a prijímanie stravy, či úkony osobnej hygieny zvláda sám. Nie je schopný sám pravidelne užívať lieky, a nie je schopný ani orientácie v čase a priestore.

12. Z pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2Nt/58/2017 mal súd ďalej zistené, že uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca, číslo 2Pv 253/17/6608-11, EEČ: 2-48-64-2017 zo dňa 24.11.2017, právoplatným dňa 11.12.2017 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku trestné stíhanie obvineného S. C. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Trestného zákona zastavené, lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný. Uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2Nt/58/2017-73 zo dňa 31.01.2017, právoplatným dňa 31.01.2018, bolo okrem iného S. C. uložené ústavné ochranné psychiatrické liečenie. Uznesením Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 3Nt/9/2018-44 zo dňa 10.04.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Tos/31/2019 zo dňa 27.05.2019, právoplatným dňa 27.05.2019, bolo rozhodnuté, že vo výkone ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou, uloženého S. C.,

R.. XX.XX.XXXX, toho času v Psychiatrickej liečebni Samuela Bluma v Plešivci, uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 2Nt/58/2017 zo dňa 31.01.2017, sa pokračuje.

13. Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopný robiť právne úkony, súd ho pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

14. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

15. Podľa § 231 Civilného mimosporového poriadku v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o

- a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony
- b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony,
- c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

16. Podľa 248 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

17. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

18. Podľa § 28 Občianskeho zákonníka, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

19. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona súd obmedzil vyšetrovaného S. C., R.. XX.XX.XXXX spôsobilosti na právne úkony v rozsahu uvedenom vo výroku tohto rozsudku. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že vyšetrovaný trpí závažnou duševnou poruchou, a to Demenciou pri Alzheimerovej chorobe s neskorým začiatkom, ktorá nie je len prechodná. Ide o trvalý stav, ktorý nie je ani ďalšou liečbou vo svojej podstate ovplyvniteľný a jeho prognóza do budúcnosti je negatívna. Od roku 2017 duševná porucha u vyšetrovaného progreduje, dochádza k zhoršovaniu vyšších kortikálnych funkcií, najmä k zhoršovaniu jeho pamäti, a to nielen na udalosti v novopamäti, ale aj staropamäti. Jeho duševnú poruchu sprevádzajú tiež dlhodobé chorobné psychotické obsahy v myslení - bludy, v dôsledku ktorých chorobne vníma, prežíva a interpretuje udalosti okolo seba, v dôsledku čoho sa tiež chorobne správa a koná. Táto duševná porucha je u neho takého závažného charakteru, že narúša a obmedzuje jeho samostatnosť. V rokoch 2019-2020 došlo u neho aj k výraznému úbytku intelektových schopností, a to až do pásma ľahkej mentálnej retardácie. Defekty v oblasti kognitívnych funkcií (pamäti, pozornosti, myslenia, intelektu) sú pritom ireverzibilné (nezvratné) a zásadným spôsobom farmakologicky neovplyvniteľné. Uvedené skutkové zistenia boli preukázané vykonaným znaleckým dokazovaním. Súdom ustanovený znalec sa neodchýlil od záverov znaleckého posudku ani vo svojej výpovedi na pojednávaní. V dôsledku duševnej poruchy vyšetrovaný nie je vôbec schopný samostatnej existencie, lebo táto porucha mu znemožňuje robiť právne úkony, uzatvárať dohody, preberať na seba záväzky. Nie je v jeho schopnostiach postarať sa sám o seba a o svoj majetok, nakladať s akýmkoľvek finančnými prostriedkami, nevie reálne posúdiť hodnotu peňazí ani majetku pre defektné kognitívne funkcie a vážne narušené kalkulické schopnosti, ako aj defekt exekutívnych funkcií (predvídanie, plánovanie a rozhodovanie sa). Z vykonaného dokazovania, najmä z výsluchu navrhovateľky, tiež súdneho znalca, či syna vyšetrovaného S. C., K., procesného opatrovníka vyšetrovaného a v neposlednom rade aj zo zápisnice o vzhliadnutí vyšetrovaného vyplynulo, že tento nie je schopný zaobstaráť si ani základné životné potreby, plánovať si bežné veci a potreby ani adekvátne reagovať na každodenné situácie a jeho zdravotný stav aj s prihliadnutím na súdom nariadenú ústavnú ochrannú psychiatrickú liečbu vyžaduje celodennú starostlivosť a pomoc inej osoby. Vyšetrovaný nie je spôsobilý ovládať a posúdiť svoje konanie, nemá primeraný sebamotoring a nie je schopný porozumieť najmä zložitým situáciám v živote. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony vyšetrovaného, ktorého rozsah súd určil na základe záverov znaleckého posudku ustanoveného znalca tak, ako je uvedené vo

výroku tohto rozhodnutia, keďže pozbavíť vyšetrovaného spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu tak, ako to navrhoval súdny znalec, platná právna úprava neumožňuje.

20. Súd ustanovil vyšetrovanému za opatrovníčku K. C.Ú., R.. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX, okres Revúca, manželku vyšetrovaného, ktorá je zmysle ustanovenia § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka jeho zákonným zástupcom v rozsahu právnych úkonov, v ktorých bol vyšetrovaný spôsobilosti na právne úkony obmedzený s tým, že právne úkony, ktoré nie sú bežné, podliehajú schváleniu súdu. Menovaná výslovne súhlasila s ustanovením za opatrovníka, s ktorým ustanovením súhlasil tiež S. C., K.. syn vyšetrovaného, ako aj jeho ustanovený procesný opatrovník. Súdom ustanovená opatrovníčka je povinná spravovať veci a majetok S. C., R.. XX.XX.XXXX so starostlivosťou riadneho hospodára, je povinná dbať na ochranu jeho práv a oprávnených záujmov. Dvakrát ročne, vždy k 30.06. a k 31.12. kalendárneho roka je povinná predkladať súdu písomné správy o N. S. C., R.. XX.XX.XXXX a o nakladaní s jeho majetkom, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

21. O trovách konania účastníkov súd rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku, a to že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže žiaden z účastníkov konania si náhradu trov konania neuplatnil.

22. O náhrade trov konania štátu súd rozhodol v súlade s ustanovením § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého trovy dôkazov v konaní o spôsobilosti na právne úkony platí štát.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.